

Het verwijderen van keel- en/of neusamandelen bij volwassenen

U heeft met uw arts afgesproken dat u binnenkort wordt geopereerd aan uw keel- en/of neusamandelen. In medische termen heet deze operatie tonsillectomie. De operatie vindt plaats op de operatiekamer, onder algehele narcose.

Amandelen

Het lichaam heeft een uitgebreid systeem om infecties te bestrijden, het zogenaamde lymfekliersysteem. In de overgang van de mond/neus naar de keel is veel van dit lymfeklierweefsel te vinden: de amandelen. Dit weefsel vangt een groot deel van de binnendringende ziekteverwekkers op en maakt ze onschadelijk.

Het lymfeklierweefsel bevindt zich in de neus-keelholte, in de keel en achter op de tong. Het verdikte lymfeklierweefsel tegen het dak van de neus-keelholte noemt men neusamandel (adenoïd). Deze is voornamelijk bij jonge kinderen aanwezig; vanaf het achtste jaar neemt de neusamandel in grootte af. Soms blijft zo'n neusamandel echter tot op latere leeftijd bestaan.

De keelamandelen (tonsillen) zijn zichtbaar als knobbels links en rechts achter in de keel. De huid -het aanhangsel van het zachte gehemelte- hangt midden tussen de keelamandelen. De neusamandel bevindt zich achter in de keel bij de overgang naar de neusholte.

De amandelen vormen slechts een klein deel van het totale lymfe-kliersysteem. Een eventuele verwijdering van de amandelen heeft dan ook geen merkbare gevolgen voor de afweer.

Wanneer is een operatie nodig?

Bij een acute ontsteking van de *keelamandelen* krijgt u last van klachten als terugkerende keelpijn, slikklachten en temperatuurverhoging. De amandelen kunnen ook chronisch ontstoken zijn, wat klachten als moeheid, hangerigheid en verminderde eetlust veroorzaakt. Ontstoken amandelen worden groter. De lymfeklieren in de hals kunnen opgezet raken en pijnlijk aanvoelen.

Bij uitzondering leidt een ontsteking van de keelamandelen tot een abces (peritonsillair abces). Het slikken wordt dan moeilijk. Er ontstaat veel slijm in de mond en de mond gaat moeilijk open. De lymfeklieren in de hals zijn vaak opgezet. Vaak is er ook sprake van koorts.

De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelinge) voorlichting van uw specialist of behandelaar.

De *neusamandel* kan op volwassen leeftijd de volgende klachten geven, zoals: een verstopte neus, een terugkerende neusverkoudheid, een open mondademhaling en snurken.

Als bovenstaande klachten niet goed te bestrijden zijn met medicijnen, is het verstandig om de amandelen te verwijderen. Het gaat hierbij meestal om de keelamandelen, maar een neusamandel kan ook weggenomen worden.

Soms wordt alleen de neusamandel weggehaald.

Vorbereiding

U ontvangt een afspraak voor P.O.S. (Pre Operatieve Screening). Via de afdeling opname krijgt u informatie over uw opname.

De operatie

Het verwijderen van amandelen bij volwassenen en kinderen boven de 10 jaar wordt 'pellen' genoemd. De amandelen zitten tamelijk vast aan de onderlaag en moeten daarom losgemaakt worden tot ze alleen nog aan de onderzijde vastzitten. Daarna worden ze afgesnoerd en verwijderd.

De operatie zelf duurt ongeveer een half uur.

Na de operatie

Na de operatie heeft u pijn in uw keel en moeite met slikken. De pijn kan uitstralen naar de oren. Tegen de pijn kunt u het beste vaak kleine hoeveelheden koud drinken, eventueel ook 's nachts. U krijgt pijnstillers en een ijskraag om de pijn te verlichten en nabloeden te voorkomen.

Direct na de operatie kan er wat vers bloed uit de keel in uw maag terecht zijn gekomen. Het is mogelijk dat u dit weer opgeeft. Dit bloed is dan bruinrood (koffiekleur). Slik dit bloed niet door maar spuug het uit, zo voorkomt u misselijkheid. Soms loopt er wat bloed uit de neus, zeker als de neusamandel is verwijderd. De kno-arts controleert u na de ingreep en let op mogelijk bloedverlies.

Opnameduur

Meestal gaat u dezelfde dag weer naar huis. U mag niet zelf rijden.

Controle afspraak

Bij ontslag krijgt u een vervolgspraak mee voor over 6 tot 8 weken. Bij het verwijderen van de keel- en neusamandelen krijgt u een recept voor pijnstillers mee.

Adviezen voor thuis

- Na het verwijderen van de keel- en neusamandelen neemt u thuis tenminste 7 dagen rust. Deze dagen mag u niet gaan werken en sporten. Na deze week mag u dat naar eigen inzicht weer proberen. De herstelperiode duurt ongeveer twee weken;
- Na het verwijderen van alléén de neusamandel houdt u thuis 3 á 4 dagen rust;
- U kunt nog wat slijm opgeven; dit kan donkerrood tot bruin van kleur zijn. Dit is niet erg. *Geeft u helderrood bloed op? Neem dan direct contact op met het ziekenhuis.*

- U mag de neus niet snuiten, wel ophalen;
- Tot twee weken na de operatie bestaat er een risico tot nabloeden. Wij raden u daarom af om binnen twee weken op reis te gaan naar het buitenland;
- Als u pijn heeft kunt u paracetamol nemen (bij voorkeur een zetpil) of de medicatie die de arts heeft voorgeschreven;
- Na de derde dag kan de pijn steeds meer uitstralen naar de oren. Dit is normaal. De wondjes in de keel gaan genezen en het slijmvlies moet hiervoor bij elkaar trekken. Tegen deze oorpijn kunt u naast paracetamol ook op kauwgom kauwen;
- Op de plaats waar de amandelen zaten ontstaat een grijswitte zachte korst die meestal na 1 à 2 weken weer verdwijnt. Door deze korst gaat uw adem weeïg ruiken. Ook heeft u een vieze smaak in uw mond;
- Aangeraden wordt om goed te blijven drinken en zachte, koele voeding te gebruiken. Veel mensen vinden melkproducten na de operatie plakkerig en vervelend. Sinaasappelsap, koolzuurhoudende dranken en sterk gekruid voedsel worden afgeraden. Geleidelijk kunt u overgaan op een normaal dieet;
- Veel bezoek wordt afgeraden, omdat spreken vaak moeite kost.

Risico's en complicaties

Bij het verwijderen van de amandelen is er een risico van een nabloeding. Daarom is een normale bloedstolling heel belangrijk voor deze behandeling.

Let op:

Het kan zijn dat er een nabloeding optreedt. U geeft dan helderrood bloed op.

- Als u nog in het ziekenhuis bent, waarschuwt u direct de verpleegkundige;
- Bent u al thuis, dan moet u direct contact opnemen met het ziekenhuis.

Neem ook contact op met het ziekenhuis:

- Als er een aantal dagen na de operatie nog lichtrood bloed uit uw mond komt;
- Bij aanhoudende temperatuur boven 38,5°C.

Belangrijke telefoonnummers

- Buiten kantooruren belt u met de Spoedeisende Hulp op (040) 888 88 11;
- De polikliniek KNO kunt u tijdens kantooruren bereiken op: (040) 888 56 70.

Notities

Heeft u vragen over uw behandeling? We raden u aan ze hier op te schrijven. Zo weet u zeker dat u ze niet vergeet.